

'Kitabın Adı' üzerine

ADİL İZCİ

"Keleş Osman", "Arda'nın Derdi Ne?", "Dur Bakalım Petek" adlı romanları ve öykü kitabı "Dayım Balon Olmuş..." ile çocuk edebiyatına değerli eserler kazandıran **Necati Tosuner** "Kitabın Adı" ile yine çocuk okurlarıyla buluşuyor. **Necati Tosuner** ile son kitabını konuştuk.

"Kitabın Adı"nda da gördüğümüz, sade evler, sade insanlar, sade hayatlar; ama yine insanı etkileyen, bir bakıma imrendiren yoğun bir sıcaklık var. Yanı sıra son derece yalın bir dil, yalın tümceler... Bu atmosferi nasıl var ediyor, bu yalın ama saran sarmalayan dile nasıl varıyorsunuz?

Bir deyiş var, "damardan girmek" deniliyor. Öyle yapıyorsun. Dahası, konuya "öz damar"dan giriyorsun. Yazınsal her çabanın dil ile başladığını ve dil ile bittiğini biliyoruz. "Türkçe Sözlük" hepimizin. Ama sözcükler, -her yazara göre- sözlükte durduğu gibi durmuyorlar. Yazarın -yalnızca sözcük seçimi değil, birçok bakımdan- seçiciliği gibi, söyleyeceğini aktarmadaki içtenliği de önemli. Yani, kendine hayran olmayan bir mutfak! Zamanla, kendini denetlemeyi alışkanlık ediniyor. Yazarken, "Bu bir şeye benzemedi!" diyebilmek, kendine yapılan bir iyiliktir. Yalınkat olmayan yalınlığı seviyorum

Kitapta tek bir didaktik tümce, didaktik yönlendirme yok; bununla birlikte, iyi, yanı sıra keyifli hayatların kapısı nasıl aralanabilir; bunu gayet canlı görebiliyor,

sezebiliyoruz da... Bu olguyu -ki yazarlığınızda bir yetkinliği belirler aynı zamanda- nasıl sağlıyorsunuz? Çocuğu adam yerine koymak. Onu çocuk olduğu için kandırmaktan uzak durmak, özellikle kaçınmak. Çocuğun sezgilerine önem vermek. Ona vermek istediğimizi, onun kendi başına uzanabileceği yere, onun alabileceği biçimde bırakmak.

Kurmacada yapaylığa yakalanma tehlikesi var mıdır, vardır. Sizde o tehlikeden de eser yok. Nasıl bir yol yöntem izliyorsunuz ki yapaylık sizden bunca uzak duruyor?

Eskiden kitapların üstünde "Hakiki Hayat Hikâyesi" diye yazılı olurdu. Önem verilirdi yaşanılmış olmasına. "Kurmaca" lafı yoktu. "Kırlangıç Yuvasındaki Kadın" adlı öyküsünde Sait Faik "uydurmak"tan söz ediyor. Ama "kurmaca" diyenler, -elbette- "uydurmaca"

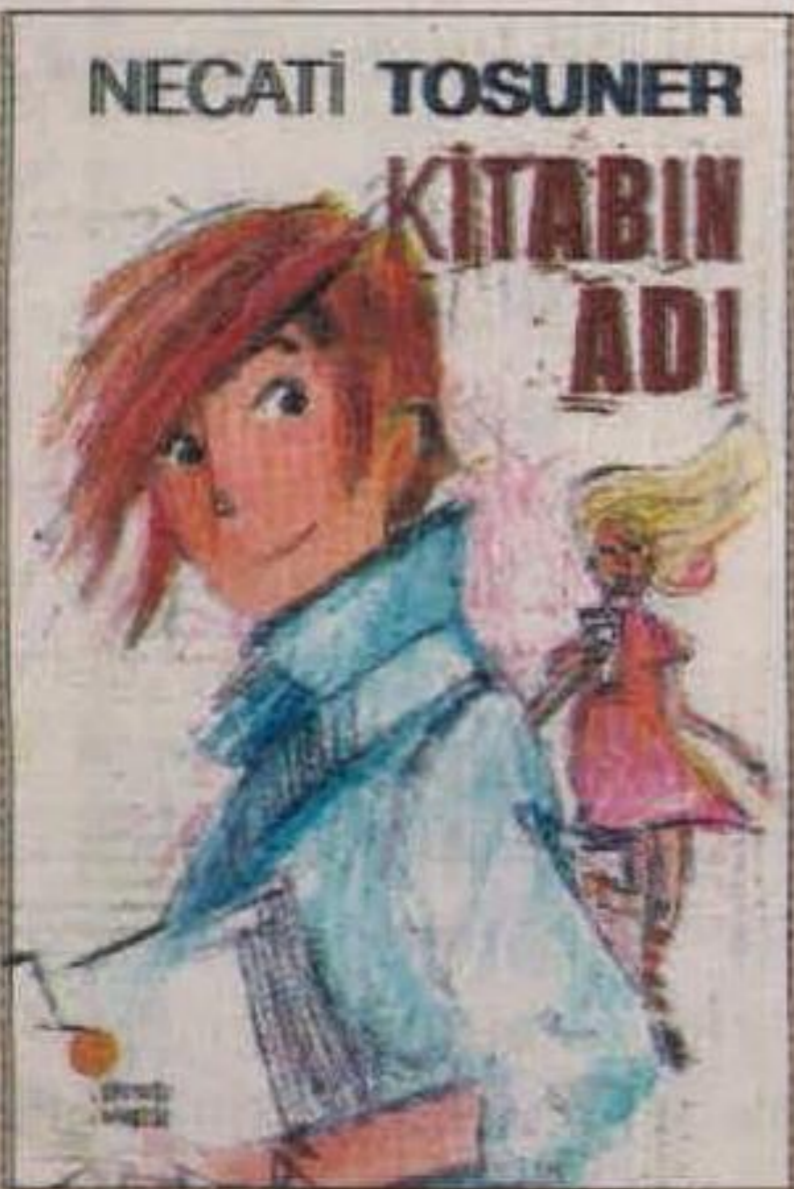
diyemediler. Yapılan iş ucuzlarmış görünüyor. Oysa, yazılan her şey uydurmaca değil mi?.. Paragraf girdisi diye bir şey var mı doğada?.. Yazar, olmamış bir şeyi olmuş gibi uydururken, sözcükleri de sözcüklere uyduruyor. Yani, anlatılan değil, anlatıştaki uyumla sağlanan "sahilik" onu gerçek kılıyor.

-Hikâyenin başkahramanı Caner, ne kadar sık daldan dala atlarsa biz de o kadar sık birtakım sevimliliklere tanık oluyoruz; bu da kitaba, dolayısıyla hayat(lar)a sıcak ilgimizi canlı tutuyor. Doğru bir öngörü mü bu?

Öyledir, bir inandırıcılık sorunu yaşamıyoruz. "Kurmacanın yapaylığı"ndan uzak durulmuş. Hani okuyanın yutmayacağı bir "Sen neymişsin be ağbi!" durumu söz konusu olmuyor. Ama şunu da belirtelim: Anlatılan öteki kişiler de "2. Lig"den değil. Onları da biçimleyen derin incelikler var. Adı bile kitabın kendine özgü, -övünmek gibi olsa da.

-Bu kitap ile öncekiler arasında bazı bağlantılar, köprüler kurulabilir mi? "Keleş Osman"lar ve "Dayım Balon Olmuş..."daki öyküler çok eskiden yazılmıştı: 1975 falan. Bu son üç roman -"Arda'nın Derdi Ne?", "Dur Bakalım Petek" ve "Kitabın Adı"- geçen 5-6 yılda yazıldı. "Keleş Osman" yıllarına göre bugün yitirilmiş bir Türkiye'de yaşıyoruz. Son romanlarda çağdaş yaşam, özlenen Türkiye var. Özlenen Türkiye'nin aile yapısı, bireyleri, yaşam çevresi var. Anlatılan çocuklarla biçimlenen Türkiye'nin havası suyu var. Söylenilmeyen bir umut olarak sanki yansıtılan bir gelecek güzellemesi var.

KİTABIN ADI
Necati Tosuner
Güneşli Kitaplığı, 2015